

Nobivac[®] Forcat - Immunoprofilaktyka chlamydofilozy kotów

Lek. wet. Agnieszka Jackowska
Product Manager Companion Animals
Intervet/Schering-Plough Animal Health

Chlamydomphila felis (znana wcześniej jako ***Chlamydia psittaci*** typ koci) jest patogenem, który u kotów wywołuje przede wszystkim zmiany w obrębie oczu, najczęściej zapalenie spojówek o charakterze przewlekłym. Chlamydofiloza kotów jest dość często spotykaną chorobą – patogen ten jest izolowany z około 30% przypadków zapalenia spojówek u kotów⁽¹⁾. Ponadto ***Chlamydomphila*** jest bardzo częstym czynnikiem wnikającym schorzenia górnych dróg oddechowych, rzadziej bywając ich przyczyną⁽²⁾.

Lekarze weterynarii coraz częściej szczepią kocięta przeciwko chlamydofilozie, szczególnie wówczas, gdy zwierzęta są w sposób szczególny narażone na zarażenie tym patogenem. Jednocześnie wzrasta również ilość dostępnych szczepionek, zawierających komponent zabezpieczający przed *C.felis*. Na zakażenie narażone są koty w każdym wieku, jednakże najczęściej objawy kliniczne chlamydofilozy obserwowane są u kociąt. Objawy te mają zazwyczaj charakter przewlekły i nawracający. Dlatego celowa i ważna jest immunizacja młodych osobników z zastosowaniem szczepionek wieloważnych, zapewniających szerokie spektrum odporności.

C.felis jest drobnoustrojem wrażliwym na warunki środowiskowe a jego przeżywalność poza organizmem gospodarza jest bardzo ograniczona. Zakażenie szerzy się drogą bezpośredniego kontaktu chorego zwierzęcia ze zwierzęciem wolnym od zakażenia. Dlatego chlamydofiloza jest zwykle problemem kotów przebywających w grupach - w kocich hodowlach, hotelach czy schroniskach dla zwierząt. Jednym z pierwszych oznak zakażenia jest zapalenie spojówek. Objawy kliniczne rozwijają się zwykle przez okres kilku dni do tygodnia po infekcji, manifestując się obfitym łzawieniem. Proces zaczyna się przeważnie w jednym oku, ale już po kilku dniach jest widoczny także i w drugim. Bolesność objętych zapaleniem worków spojówkowych często powoduje u chorego zwierzęcia odruch przyamykania powiek. W miarę postępowania choroby dochodzi do silnego zaczerwienienia i obrzęku spojówki a wysięk zmienia swoją konsystencję z surowiczej na śluzowatą, o żółtawym zabarwieniu. Zapalenie spojówek jest wprawdzie dominującym objawem klinicznym zakażenia *Chlamydomphila felis*, ale nierzadko pojawiają się objawy towarzyszące takie, jak kichanie czy wysięk z nosa. W sporadycznych przypadkach chore zwierzęta mają podwyższoną temperaturę i są osowiałe.

U nieleczonych osobników stan zapalny spojówek utrzymuje się przez 6 do 8 tygodni, a zakażone zwierzęta mogą wysiewać drobnoustrój do środowiska przez wiele miesięcy. Obecność drobnoustroju stwierdza się w płucach, układzie pokarmowym i rozrodczym zakażonych kotów. Podejrzewa się, że *C.felis* może być bezpośrednią przyczyną bezpłodności u kotek hodowlanych.

W najnowszych badaniach udowodniono, że na zakażenie *C.felis* są szczególnie narażone koty w hodowlach, gdzie stacjonarnie występują choroby układu oddechowego o charakterze zakaźnym (URTD).

Wirusy „kociej grypy” (herpeswirus i kaliciwirus) często wywołują objaw kichania, któremu towarzyszy wysiękowe zapalenie spojówek, wypływ z worka spojówkowego oraz nosa. To zjawisko dotyczy w szczególności kociąt i osobników dorosłych utrzymywanych w grupach. Nierzadko zdarza się, że koty zakażone są równocześnie wirusami „kociej grypy” i drobnoustrojem *C.felis*.

Z uwagi na różnorodność czynników, które mogą wywołać zapalenie spojówek, ostateczna diagnoza powinna być stawiana w oparciu o izolację i identyfikację drobnoustroju. Wymazy pobiera się z worka spojówkowego chorych osobników i kieruje do specjalistycznego laboratorium, gdzie drobnoustrój może być namnożony oraz zidentyfikowany z zastosowaniem odpowiednich technik laboratoryjnych. Tak przeprowadzona diagnostyka jest zwykle bardzo wiarygodna.

Zakażenia *Chlamydia felis* stosunkowo łatwo poddają się leczeniu z zastosowaniem antybiotyków, np. tetracyklin. Przy doborze terapii zalecana jest ostrożność, ponieważ na działanie niektórych antybiotyków chlamydie pozostają całkowicie odporne.

Oprócz leczenia ogólnego antybiotykami zalecana jest miejscowa aplikacja leków w postaci kropli lub maści do oczu, jako terapia uzupełniająca.

Leczenie prowadzi się zwykle przez okres 4 tygodni. Wszystkie koty pozostające w kontakcie z osobnikiem chorym należy poddać terapii nawet, jeśli nie wykazują one objawów klinicznych.

Szczególne ostrożności trzeba zachować poddając leczeniu ciężarne kotki i bardzo młode osobniki. Z uwagi na niepożądane skutki uboczne (przebarwienie szkliwa), u kociąt w okresie formowania się uzębienia należy zastosować antybiotyk inny niż tetracykliny.

Mimo zadowalającej skuteczności dostępnej chemioterapii, szczepienia profilaktyczne pozostają metodą z wyboru w walce z zakażeniami *C.felis*.

Stosowanie szczepień ochronnych, oferujących szerokie spektrum ochrony przed najczęściej nękającymi koty schorzeniami są w stanie oszczędzić cierpienie zwierzętom narażonym na infekcje, jak i wielu nieprzyjemnych doznań ich właścicielom.

Szczegóły dotyczące nowej szczepionki Nobivac[®] Forcat firmy Intervet są dostępne na stronie internetowej www.intervet.pl.

Piśmiennictwo

1. Wills JM, Howard PE, Gruffyd-Jones TJ & Wathes CM (1988). Prevalence of Chlamydia psittaci in different cat populations in Britain. J. small Anim. Pract. 29, 327-339
2. Sykes JE, Studdert CP, Anderson G & Browning GE (1997). Comparison of C felis from cats with upper respiratory tract disease by polymerase chain reaction analysis of the ompA gene. Veterinary Record 140, 310-313.
3. Helps CR, Lait P, Damhuis U, et al. Factors associated with upper respiratory tract disease cause by feline herpesvirus, feline calicivirus.